

20081062089

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 75 ставови 1, 2 и 3 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 26 август 2008 година.

Бр. 07-3614/1
26 август 2008 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Член 1

Во Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија” број 62/2005), во членот 10 зборовите: „во висина од пет месечни просечни плати во Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „согласно со Законот за облигационите односи”.

Член 2

Во членот 13 ставот (3) се менува и гласи:

“Работодавачот е должен да го пријави, односно одјави работникот во задолжително социјално осигурување (пензиско и инвалидско, здравствено и осигурување во случај на невработеност), во согласност со посебните прописи, во Агенцијата за вработување на Република Македонија, по електронски пат или непосредно во Агенцијата, во рок од три дена од денот на потпишувањето на договорот за вработување.”

По ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

“(4) Агенцијата за вработување на Република Македонија, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија и Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија се должни да водат и трајно да ја чуваат евиденцијата на пријавите и одјавите во социјално осигурување и на барање на лицето да му издадат податоци за состојбата и промените во врска со социјалното осигурување на работникот.

(5) Агенцијата за вработување на Република Македонија, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија и Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија, вршат размена на податоците во врска со социјалното осигурување.”

Ставовите (4), (5), (6) и (7) стануваат ставови (6), (7), (8) и (9).

Член 3

Во членот 22 став (1) точката 4 се брише, а точката 5 станува точка 4.

Член 4

Членот 46 се менува и гласи:

„(1) Договор за вработување може да се склучи на определено време за вршење на исти работи, со прекин или без прекин до пет години.

(2) Договор за вработување на определено време за замена на привремено отсутен работник може да се склучи до враќање на привремено отсутниот работник.

(3) Работниот однос заснован со договор за вработување на определено време, освен договорот за вработување за вршење на сезонска работа, се трансформира во работен однос на неопределено време, ако работникот продолжи да работи по истекот на рокот од ставот (1) на овој член, под услови и на начин утврдени со закон.”

Член 5

Во членот 76 ставот (2) се брише.

Член 6

Членот 98 се брише.

Член 7

Во членот 102 став (2) зборовите: „во висина од 70% од изгубената заработувачка” се бришат.

Во ставот (5) зборовите: „во износ од најмалку три, а најмногу 12 просечни месечни плати на работникот исплатени во последните 12 месеци” се бришат.

Во ставот (7) зборот „работа” се заменува со зборот „вработување”.

Член 8

Членот 104 се менува и гласи:

„(1) Работодавачот го прекинува договорот за вработување на работникот кога работникот ќе наполни 64 години возраст и 15 години пензиски стаж.

(2) Работодавачот, на барање на работникот од ставот (1) на овој член може да му го продолжи договорот за вработување најмногу до 65 години возраст, доколку со закон поинаку не е утврдено.”

Член 9

Во членот 106 став (3) зборот „Недела” се заменува со зборовите: „работа во ден на неделен одмор”.

Член 10

Во членот 117 став (2) по зборот „смени” се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 11

Во членот 128 во ставот (4) втората реченица се брише.

Член 12

Во членот 134 ставот (2) се менува и гласи:

„Ден на неделен одмор по правило е недела или друг ден во неделата.“

Ставот 3 се брише.

Член 13

Во членот 137 ставот (1) се менува и гласи:

„Работникот има право на платен годишен одмор од најмалку 20 дена.”

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Годишниот одмор од ставот (1) на овој член со колективен договор или договор за вработување може да се продолжи до 26 работни дена.”

Во ставот (2) кој станува став (3) по зборовите: „повозрасен работник” се додаваат зборовите: „од членот 179 на овој закон”.

Ставот (3) станува став (4).

Член 14

Во членот 139 по првиот збор „работникот” се додаваат зборовите: „кој за првпат заснова работен однос“.

Член 15

Во членот 140 став (1) зборовите: „1/12 од годишниот одмор од” се заменуваат со зборовите: „два дена за”, а точката 3 се брише.

Ставот (2) се брише.

Член 16

Во членот 141 став (4) зборовите: „ако во календарската година, во којашто му бил одреден одморот, работел најмалку шест месеца” се бришат.

Член 17

Во членот 145 ставот (1) се менува и гласи:

„Ако работодавачот не му овозможил искористување на годишниот одмор, работникот има право на обештетување за неискористените денови на годишен одмор, во висина на просечната плата на работникот за тие денови.”

Член 18

Во насловот на Главата XIV по зборот „инвалиди” се додаваат зборовите: „со право на професионална рехабилитација”.

Член 19

Членот 178 се менува и гласи:

„(1) На работникот инвалид на трудот со право на професионална рехабилитација по основ на професионална неспособност за работа, работодавачот е должен да му обезбеди услови за вршење на професионалната рехабилитација и да го распореди на друга работа со полно работно време во согласност со прописите од пензиското и инвалидското осигурување.

(2) На работникот кај кој постои непосредна опасност од настапување на инвалидност, работодавачот е должен да му обезбеди распоредување на друга соодветна работа и надоместок на плата во висина на разликата меѓу платата на која работел работникот пред распоредувањето и платата на новото работно место.

(3) Опасност од настапување на инвалидност во смисла на ставот (2) од овој член постои кога кај работникот поради вршење на одредени работни задачи, условите за работа без оглед на мерките што се применуваат или може да се применуваат, влијаат врз здравствената состојба и работната способност на работникот во таа мера што е забележано нарушување на неговата здравствена состојба, поради што е потребно распоредување на друго работно место соодветно на неговото образование и способност заради спречување од настанување на инвалидност.

(4) Постојењето на опасноста од настанување на инвалидност со наод, оценка и мислење ја утврдува Комисијата за оценка на работната способност во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија.”

Член 20

Во членот 181 став (4) зборот „жалба” се заменува со „тужба”.

Член 21

Во членот 182 став (1) зборовите: „мировен совет составен од три члена од кои по еден определуваат работодавачот и работникот” се заменуваат со зборовите: „орган утврден со закон”.

Ставот (2) се брише.

Член 22

Насловот пред членот 183 се менува и гласи: „Мирно решавање на колективните спорови по пат на арбитража”.

Член 23

Во членот 236 став (3) зборовите: ”и акт на министерот надлежен за работите од областа на трудот” се бришат.

Во ставот (5) запирката и зборот „времетраењето” се бришат.

Член 24

Насловот од Главата 24 - работна книшка, поднасловите и членовите 253, 254 и 255 се бришат.

Член 25

По членот 263 во насловот XXVI КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ зборот „КАЗНЕНИ” се заменува со зборот „ПРЕКРШОЧНИ”.

Член 26

Членот 264 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 8.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на работодавач - правно лице, ако:

1) барателот на вработување или работникот го поставува во нееднаква положба (член 6);

2) не е склучен договор за вработување меѓу работникот и работодавачот, работодавачот не го пријавил работникот во задолжително пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и осигурување во случај на невработеност пред стапувањето на работникот на работа, договорот за вработување не е склучен во писмена форма, не се чува во работните простории на работодавачот каде што работи работникот и не му е врачен примерок од договорот за вработување на работникот (членови 13 и 15);

3) склучи договор за вработување со лице кое не наполнило 15 години возраст и кое нема општа здравствена способност и не ги исполнува пропишаните и договорените услови за вршење на работата определени со закон, колективен договор, акт на работодавачот, односно барани од страна на работодавачот (членови 18 и 19);

4) склучи договор за вработување со странски државјанин кој не ги исполнува условите определени со овој или со друг закон (член 20);

5) објави слободно работно место во спротивност со членовите 23 и 24 на овој закон;

6) работодавачот не ги почитува правата и обврските од членовите 25 и 27 на овој закон;

7) не обезбеди услови за безбедност на животот и здравјето на работниците во согласност со прописите за заштита при работата (член 42);

8) не ги штити и почитува личноста, достоинството, приватноста на работникот и не се грижи за заштита на личните податоци на работникот (членови 43 и 44);

9) на работник кој работи со скратено работно време му наложи да работи преку договореното време и ако на инспекторот на трудот не му достави примерок од договорот за вработување за вршење на работа дома (членови 48, 50 и 60);

10) откажувањето на договорот за вработување е извршено спротивно на овој закон (членови од 72 до 105, освен одредбата од членот 100);

11) не исплатил плата, односно најниска плата и не уплатил придонеси од плата (членови од 105 до 114);

12) на работникот му нареди да работи со подолго работно време од работното време определено со закон, не води или неправилно води евиденција на работното време и прекувремената работа (членови 116, 117, 119 и 120);

13) не ги почитува прописите за прераспределбата и прераспоредот на работното време (членови 124 и 125);

14) ноќната работа ја организира спротивно на членовите од 127 до 131 на овој закон;

15) на работникот не му обезбеди пауза за време на работното време, одмор меѓу два последователни работни дена, неделен и годишен одмор во согласност со овој закон и не издаде решение за годишен одмор (членови од 132 до 156);

16) на работничка, на татко, на посвоител на дете и на родител на дете со потешки пречки во развојот не им обезбеди право на посебна заштита согласно со овој закон (членови од 160 до 171);

17) на работници кои сè уште не наполниле 18 години возраст не им обезбеди заштита во согласност со овој закон (членови од 172 до 176);

18) на инвалидите и на повозрасните работници не им обезбеди заштита во согласност со членовите од 177 до 180 на овој закон;

19) работодавачот се обиде да оствари или остварува забранет надзор над синдикатот или здружение на синдикатот (член 195);

20) не издаде потврда со списокот или издаде потврда со список со неточни и нецелосни податоци за членови на синдикатот кои плаќаат членарина;

21) работник кој организирал или учествувал во штрајк, организиран во согласност со закон, го стави во понеповолна положба од другите работници (член 239);

22) вршењето на работа во странство го организира спротивно на овој закон (членови 248 и 249);

23) организира работа на деца, ученици и студенти, спротивно на членот 250 од овој закон и

24) го оневозможува или ќе се обиде да го оневозможи инспекторот на трудот во спроведувањето на надзорот, ако не постапи по решението на инспекторот на трудот за отстранување на повреда на закон или друг пропис или по налогот на инспекторот на трудот за забрана на работа или вршење на дејноста (членови од 256 до 263).

(2) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(3) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок од ставот (1) на овој член на директорот, односно друго одговорно лице кај работодавачот.”

Член 27

Членот 265 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место за сторен прекршок на работодавач - правно лице, ако:

1) неизбраниот кандидат не го извести, во рок од осум дена по склучувањето на договор за вработување дека не бил избран или на кандидатот не му ги врати документите кои ги доставил како доказ за исполнување на бараните услови за вршење на работата (член 27);

2) склучи договор за вработување на определено време спротивно на членот 46 од овој закон;

3) приправничкиот стаж трае подолго од времето утврдено во членот 57 од овој закон;

4) склучи договор за вработување во кој е договорена пробна работа во траење подолго од со закон дозволеното (член 60);

5) при престанување на работниот однос работодавачот не постапил согласно со членот 63 од овој закон;

6) редовниот и вонредниот отказ на договорот за вработување не биде изречен во писмена форма и содржина и не биде врачен согласно со членовите 70 и 71 од овој закон;

7) тогаш кога е должен ќе одбие да учествува во постапката за мирно решавање на работните спорови (членови 182 и 183) и

8) склучи договор спротивно на членот 252 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место за сторен прекршок од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(3) Глоба во износ од 600 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место за сторен прекршок од ставот (1) на овој член на директорот, односно друго одговорно лице кај работодавачот.

(4) Покана за плаќање на глобата од ставовите (1), (2) и (3) на овој член на сторителот на прекршокот ќе му врати инспекторот на трудот на местото на прекршокот.”

Член 28

Во членот 266 став (1) воведната реченица се менува и гласи: „Глоба во износ од 1.200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на синдикатот, односно здружението на синдикатите и работодавачите, ако:”.

Член 29

По членот 266 се додава нов член 266-а, кој гласи:

„Член 266-а

(1) Ако инспекторот на трудот утврди дека е сторен прекршок од членовите 264, 265 и 266 на овој закон е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување и посредување согласно со Законот за прекршоците.

(2) За прекршоците од членовите 264, 265 и 266 на овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд.”

ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ

Член 30

Работодавачот е должен во рок од два месеца од влегувањето во сила на овој закон на работникот да му ја врати работничката книшка.

Член 31

Рокот од членот 46 се смета кај договори склучени по влегувањето во сила на овој закон.

Член 32

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за работните односи.

Член 33

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.